

**Project 'Preventief
Buurtbeheer' in de
Smaragdbuurt
(stadsdeel De Pijp)**

Rapportage 2e fase
(medio 1992 - medio 1993)

Amsterdam, december 1993
Van Dijk, van Someren en Partners B.V.
drs J.E. Bruinink
drs M. van der Gugten

Inhoud

1	Inleiding	1
2	Projectorganisatie	2
2.1	Knelpunten gedurende de eerste fase	2
2.2	Heroriëntatie en bijstelling	3
2.3	Ervaringen met de nieuwe opzet	4
2.4	Conclusies	5
3	Actieplan	6
3.1	Ontwikkeling van het nieuwe actieplan	6
3.2	Uitvoering van het actieplan	6
3.3	Conclusies	8
4	Tussentijdse resultaten	9
4.1	Indrukken vanuit de buurtbeheergroep	9
4.2	Aangiftecijfers van de politie	9
4.3	Conclusies	11
5	Conclusies en aanbevelingen	12
5.1	Conclusies	12
5.2	Aanbevelingen	13

Bijlagen:

- 1 Brochure aanspreekpunt
- 2 Buurkrantartikelen

1 Inleiding

Deze rapportage over de tweede fase van het project 'Preventief Buurtbeheer in de Smaragdbuurt' is een vervolg op de eerder verschenen rapportage over de eerste fase van dit project (DSP, juli 1992). In de eerste rapportage is uitgebreid stilgestaan bij de achtergrond, doelstelling en opzet van het project, dat destijds ook wel werd aangeduid als het project 'Buurtmanager'. In die rapportage werd tevens een aantal belangrijke knelpunten gesignaleerd, die de effectiviteit en voortgang van het project in de weg stonden. Dit heeft in het najaar van 1992 geleid tot een nadrukkelijke heroriëntatie op de gehanteerde aanpak. In nauw overleg tussen de betrokken organisaties is begin 1993 een nieuwe start gemaakt met het project 'preventief buurtbeheer' in de Smaragdbuurt¹.

In deze tweede rapportage wordt een beeld geschetst van de doorgevoerde veranderingen in de organisatie en de aanpak van het buurtbeheerproject. Tevens wordt inzicht gegeven in de ervaringen, die gedurende het eerste half jaar met het buurtbeheerproject nieuwe-stijl zijn opgedaan. Het proces is door de onderzoekers van nabij gevolgd. Bij het opstellen van deze tussentijdse evaluatie is tevens gebruik gemaakt van informatie uit de interne rapportage van de buurtbeheer-coördinator aan de stuurgroep en de bespreking hiervan in de buurtbeheergroep en de stuurgroep. Gezien de korte tijdsspanne kan nog geen duidelijk beeld worden gegeven van de effectiviteit van deze nieuwe aanpak. Wel kan een indruk worden gegeven van het draagvlak voor de ingeslagen koers onder betrokken organisaties en bewoners, alsmede de verwachtingen die er bestaan over het bereiken van de doelstellingen van het buurtbeheerproject. Deze doelstellingen zijn bij de start van het project omschreven als:

- het terugdringen van de veel voorkomende criminaliteit en overlast door jongeren;
- het verminderen van de onveiligheidsgevoelens, met name bij de oudere buurtbewoners;
- het verhogen van de leefbaarheid en de betrokkenheid van de bewoners bij de buurt.

In hoofdstuk 2 wordt nader aandacht besteed aan de organisatorische veranderingen, die het afgelopen jaar zijn doorgevoerd. In hoofdstuk 3 worden de hoofdlijnen van het nieuwe plan van aanpak geschetst en in hoofdstuk 4 worden de tussentijdse resultaten van de nieuwe aanpak weergegeven. Deze rapportage wordt afgesloten met enkele conclusies en aanbevelingen. Voor meer informatie over de voorgeschiedenis, aanleiding en opzet van het project wordt verwezen naar de rapportage over de eerste fase van het project 'preventief buurtbeheer in de Smaragdbuurt'.

¹ In het eerste jaar is de betreffende buurt aangeduid als *Diamantbuurt*. Deze naam is echter ook verbonden aan de buurtcombinatie, die een veel groter gebied bestrijkt dan het projectgebied. Om verwarring te voorkomen is besloten om voortaan de aanduiding *Smaragdbuurt* te hanteren. Dit gebied wordt begrenst door de Amsteldijk, Ceintuurbaan, Van Woustraat en de Joseph Israëlskade.

2 Projectorganisatie

2.1 Knelpunten gedurende de eerste fase (medio 1991 - medio 1992)

In de voorgaande rapportage werden de volgende knelpunten in de organisatie van het buurtbeheerprojectesignaleerd:

- onduidelijke invulling van de functie 'Buurtmanager':

Bij de start van het buurtbeheerproject werd een fulltime buurtmanager bij het stadsdeel De Pijp (projectbureau Sociale Vernieuwing) aangesteld. Deze buurtmanager was primair verantwoordelijk voor de opzet en coördinatie van het buurtbeheerproject in de Smaragdbuurt. In de praktijk is deze functie onvoldoende uit de verf gekomen. Er ontstond geleidelijk een spanning tussen werkzaamheden in de buurt en werkzaamheden binnen/vanuit de stadsdeelorganisatie (twee-petten-probleem). Daarnaast lukte het onvoldoende om andere organisaties bij de uitvoering van het actieplan te betrekken, waardoor de buurtmanager teveel in een uitvoerende positie werd gedrongen.

- onvoldoende draagvlak bij enkele organisaties en bewoners:

Gedurende de eerste fase van het buurtbeheerproject werd door de buurtmanager nauw samengewerkt met het wijkteam van politie, de basisschool De Edelsteen en de Stichting Welzijn De Pijp. Het wijkcentrum Ceintuur en de woningcorporaties zijn in die periode niet of nauwelijks bij de begeleiding en uitvoering van het buurtbeheerproject betrokken geweest. Binnen de stadsdeelorganisatie bleek het draagvlak bij de afdelingen Welzijn en Voorlichting (participatiemedewerkers) te gering. Daarnaast is het in de eerste fase onvoldoende gelukt om de bewoners van de Smaragdbuurt te bereiken en te activeren. De bewonerscommissie van de Algemene Woningbouw Vereniging (AWV) had zich uit onvrede over de gang van zaken bij de start van het buurtbeheerproject teruggetrokken en het bleek niet mogelijk om andere (groepen) buurtbewoners bij de ontwikkeling en uitvoering van het project te betrekken.

- onevenwichtige begeleidingsstructuur:

Bij de start van het buurtbeheerproject werd aangesloten bij het in de buurt aanwezige beleidsteam voor het anti-vandalisme-project rondom het Smaragdplein. Bovendien werd er een speciale beleidsgroep 'Buurtmanager' opgericht, die de inhoudelijke aansturing van de werkzaamheden van de buurtmanager ter hand nam en als afstemmingsoverleg tussen de betrokken organisaties fungeerde. Aan deze beide overleggroepen namen echter geen vertegenwoordigers vanuit de stadsdeelorganisatie deel. Wel werd buurtbeheer aan de orde gesteld in de ambtelijke projectgroep Sociale Vernieuwing van stadsdeel De Pijp, maar hierbij ontbraken de instellingen en de politie. In de rapportage over de eerste fase werd dan ook geconcludeerd dat de wijze van aansturing van het buurtbeheerproject en de begeleiding van de buurtmanager dermate versnipperd was, dat dit een effectieve uitvoering van het project in de weg heeft gestaan.

2.2 Heroriëntatie en bijstelling (medio 1992 - eind 1992)

Na het verschijnen van de voorgaande rapportage is een aantal zaken in een stroomversnelling geraakt. Het stadsdeelbestuur besloot om de buurtmanager op non-actief te stellen en een ontslagprocedure te starten. De vertegenwoordigers van de beleidsgroep 'Buurtmanager' hebben de verantwoordelijke portefeuillehouder uitgenodigd voor een nader gesprek over de bestuurlijke visie met betrekking tot buurtbeheer in het algemeen en het project in de Smaragdbuurt in het bijzonder. Tijdens dit overleg werd duidelijk dat betrokken partijen hun inzet wilden leveren om het project te continueren. De portefeuillehouder zegde toe dat de visie van het stadsdeelbestuur op papier wordt gezet, er extra capaciteit vanuit de stadsdeelorganisatie beschikbaar komt en de organisatorische inbedding conform de aanbevelingen uit de rapportage zal worden aangepast. Tegen deze achtergrond waren ook de overige partijen bereid om hun medewerking te verlenen aan de continuering van het buurtbeheerproject in de Smaragdbuurt.

In de periode oktober/december 1992 hebben enkele vergaderingen plaatsgevonden, waarbij ook het wijkcentrum Ceintuur en de woningbouwvereniging Dr. Schaepman (kartrekker sociale vernieuwing namens de corporaties) zijn vertegenwoordigd. De projectmanager Sociale Vernieuwing van het stadsdeel fungeerde als trekker van dit overleg. Tijdens deze vergaderingen is de nieuwe opzet van het buurtbeheerproject in de Smaragdbuurt uitgewerkt. Er werd afgesproken om het stadsdeelbestuur voor te stellen om de coördinatiefunctie te beperken tot gemiddeld 5 uur per week. Tegen vergoeding van de kosten bleek het wijkcentrum Ceintuur bereid om deze taak gedurende het eerste half jaar door haar directeur te laten uitvoeren. Daarnaast werd voorgesteld om van de vrijvallende subsidie voor de buurtmanager tevens een opbouwwerker voor 20 uur per week aan te stellen bij het wijkcentrum. Deze functionaris heeft met name als taak gekregen om in samenwerking met de andere organisaties de (allochtone en autochtone) buurtbewoners van de Smaragdbuurt te betrekken bij het buurtbeheerproject. De andere betrokken organisaties (Stichting Welzijn De Pijp, Woningbouwverenigingen, Wijkteam van politie, Openbare basisschool De Edelsteen en het Stadsdeel) hebben via een uitgewerkt plan van inzet aangegeven op welke wijze zij een inhoudelijke bijdrage kunnen leveren aan het buurtbeheerproject.

Na feitelijk een half jaar stilgelegen te hebben, is het buurtbeheerproject in de Smaragdbuurt begin 1993 weer van start gegaan. De buurtbeheercoördinator heeft een nieuw actieplan opgesteld en de opbouwwerker is begonnen met contactlegging in de buurt. De anti-vandalisme-groep is in overleg met de betrokkenen omgevormd tot een *buurtbeheergroep Smaragdbuurt* onder (voorlopig) voorzitterschap van de nieuwe buurtbeheercoördinator. De buurtbeheergroep bestaat verder uit:

- de sectorcoördinator buurthuiswerk (SWP)
- een agent van het wijkteam van politie
- de pleinwerker van het Smaragdplein e.o.
- de tienerwerker (buurthuis Cinetol)
- de directeur van basisschool 'De Edelsteen'
- medewerker bewonerszaken van de Algemene Woningbouw Vereniging (AWV)
- de (nieuw aangestelde) opbouwwerker (Wijkcentrum)
- de klachtenbehandelaar van stadsdeel De Pijp
- een medewerker van de sector stadsdeelwerken (ad hoc)

Conform de aanbevelingen uit de eerste rapportage is op stadsdeelniveau een *stuurgroep Buurtbeheer De Pijp* ingesteld onder voorzitterschap van de verantwoordelijke stadsdeelbestuurder. Verder hebben in deze stuurgroep zitting:

- de directeur van Stichting Welzijn De Pijp
- de coördinator en een bestuurslid van het Wijkcentrum Ceintuur
- de chef van het politiewijkteam Pieter Aertszstraat
- een medewerker van woningbouwvereniging Dr. Schaepman (kartrekker)
- het hoofd van de sector Welzijn van het stadsdeel De Pijp²
- de projectmanager Sociale Vernieuwing van stadsdeel De Pijp (tevens secretaris)

De buurtbeheergroep heeft als taak om de ontwikkelingen in de Smaragdbuurt nauwgezet te volgen en de uitvoering van het actieplan te begeleiden. Behalve de tussentijdse contacten, vindt er maandelijks een buurtbeheeroverleg plaats, waarin de gang van zaken wordt besproken. De buurtbeheergroep rapporteert via de buurtbeheercoördinator aan de stuurgroep Buurtbeheer De Pijp. Deze stuurgroep volgt de voortgang van het buurtbeheerproject in de Smaragdbuurt op enige afstand en neemt zonodig beslissingen over ingrijpende koerswijzigingen en/of zaken die het buurtniveau overstijgen. De stuurgroep buurtbeheer vergadert ten minste eens per drie maanden.

2.3 Ervaringen met de nieuwe opzet (begin 1993 - medio 1993)

De ervaringen met de nieuwe organisatiestructuur zijn uiteraard nog zeer pril. De buurtbeheercoördinator en de opbouwwerker zijn weliswaar half januari 1993 aan de slag gegaan, maar de stuurgroep en de buurtbeheergroep zijn als zodanig eind april/begin mei geïnstalleerd³.

In de maand juli heeft de buurtbeheercoördinator gesprekken gevoerd met de leden van de buurtbeheergroep. Uit deze gesprekken is naar voren gekomen dat men gematigd tot redelijk positief is over het functioneren van de buurtbeheergroep: "de waarde hiervan ligt voornamelijk in het feit dat er een structuur is, die door betrokkenen naar believen kan worden gebruikt en waar zaken niet kwijt kunnen raken"⁴. Er wordt geconstateerd dat het (nog) niet gelukt is om buurtbewoners bij het buurtbeheeroverleg te betrekken. Wel is er door de opbouwwerker en de buurtbeheercoördinator veel energie gestoken in overleg met de bewonerscommissie van de AWV en de Arabische oudercommissie. Er lijkt echter weinig belangstelling te bestaan om deel te nemen aan het buurtbeheeroverleg. Verder is de periode volgens de betrokkenen nog te kort om uitspraken te doen over de inhoudelijke meerwaarde van het buurtbeheeroverleg. Wel is men unaniem van mening dat de buurtbeheergroep moet worden voortgezet. Daarbij zou met name aandacht moeten worden besteed aan het nieuws uit de buurt, afstemming van werkzaamheden en inhoudelijke vernieuwing van de aanpak van problemen in de buurt.

2 Het hoofd van de sector Welzijn is namens het management team van het stadsdeel vertegenwoordigd in de stuurgroep Buurtbeheer. De afstemming over dit onderwerp met de andere sectorhoofden verloopt via het Sector Hoofden Overleg de Pijp (SHOP).

3 In de tussenliggende periode is er zowel op stadsdeelniveau als in de buurt wel overleg gevoerd, maar formeel nog niet als stuurgroep/buurtbeheergroep.

4 Zie notitie 'Effectevaluatie preventief buurtbeheer Smaragdbuurt' d.d. 8 september 1993.

Tijdens de vergaderingen⁵ van de stuurgroep buurtbeheer is de voortgang van het buurtbeheerproject in de Smaragdbuurt aan de orde geweest. Daarnaast worden meer algemene zaken behandeld, die raakvlakken met dit onderwerp (kunnen) hebben en wordt eveneens de voortgang van andere buurtbeheerprojecten in de Pijp besproken⁶. Deze vorm van uitwisseling van informatie over de verschillende projecten op managementniveau wordt door de deelnemers positief beoordeeld. Ook voor de buurtbeheercoördinator in de Smaragdbuurt voldoet deze vorm van interne rapportage en terugkoppeling aan de verwachtingen. De stuurgroep is redelijk eensgezind in haar positieve beoordeling van de werkzaamheden van de buurtbeheercoördinator en de opbouwwerker gedurende de eerste helft van 1993.

Op grond van deze ervaringen is besloten om het contract van de opbouwwerker voor de Smaragdbuurt tot het einde van het buurtbeheerproject te verlengen (medio 1994). Vanwege een gebrek aan capaciteit wordt tevens besloten om het coördinatorschap nog niet te verleggen naar de Stichting Welzijn de Pijp, maar nog een half jaar door het Wijkcentrum Ceintuur te laten vervullen. Het ligt in de bedoeling om het coördinatorschap gedurende het laatste half jaar van het experiment aan de Stichting Welzijn de Pijp over te dragen.

2.4 Conclusies

Uit het voorgaande blijkt dat er in het afgelopen jaar veel aandacht is besteed aan het verbeteren van de organisatiestructuur zowel op stadsdeelniveau als in de Smaragdbuurt. Hierdoor zijn volgens betrokkenen de randvoorwaarden vervuld om een gerichte aanpak van de problemen en kansen in de buurt te realiseren. In hoeverre dit ook leidt tot de gewenste resultaten zal in de komende periode moeten blijken.

De eerste ervaringen met betrekking tot de nieuwe opzet van het buurtbeheerproject leiden tot de volgende (voorlopige) conclusies:

- de organisatorische structuur met de buurtbeheergroep en de stuurgroep voldoet volgens de betrokkenen aan de verwachtingen, met uitzondering van participatie door bewoners;
- het draagvlak voor het buurtbeheerproject bij de betrokken organisaties is door de betrokkenheid van het wijkcentrum en de woningcorporaties (in zowel stuurgroep als buurtbeheergroep) beduidend versterkt;
- de directe betrokkenheid van het stadsdeelbestuur (portefeuillehouder sociale vernieuwing), het managementteam (sectorhoofd welzijn) en de projectmanager sociale vernieuwing biedt de mogelijkheid voor een betere inkadering van het buurtbeheer binnen de stadsdeelorganisatie;
- de opdeling van de vroegere functie 'buurtmanager' in een beperkt aantal uren voor projectcoördinatie en een parttime opbouwwerker sluit meer aan bij de werkzaamheden, die in een kleine buurt als de Smaragdbuurt nodig zijn;
- de nadruk op het activeren van bewoners heeft tot nog toe niet geleid tot deelname van bewoners aan de buurtbeheergroep.

⁵ In totaal zijn er reeds vijf vergaderingen van de stuurgroep Buurtbeheer geweest, namelijk op 28 april, 19 mei, 9 juni, 30 juni en 9 september 1993.

⁶ Momenteel zijn er naast het project in de Smaragdbuurt nog vijf andere buurtbeheerprojecten in stadsdeel De Pijp, te weten Hercules Seghers, Oude Rai-terrein, Van der Helstplein, Picoplein en Henriëtte Ronnerplein. Overigens zijn de drie laatstgenoemde pleinen meer aandachtsgebieden als concrete buurtbeheerprojecten. Het is echter mogelijk dat deze zich in de komende tijd ontwikkelen tot een buurtbeheerproject.

3 Actieplan

3.1 Ontwikkeling van het nieuwe actieplan

In de rapportage over de eerste fase werd geconcludeerd dat na een jaar slechts 5 van de 13 voorgestelde deelprojecten uit het 'plan van aanpak buurtmanager' daadwerkelijk in uitvoering waren. Dit is onder meer het gevolg geweest van een aantal inhoudelijke en organisatorische knelpunten. Bij de nieuwe start van het buurtbeheerproject is dan ook besloten om een geactualiseerd actieplan op te stellen, waarbinnen met name aandacht zou worden besteed aan het bereiken en activeren van buurtbewoners ('conditio sine qua non').

In december 1992 zijn door DSP interviews gehouden met de bij het buurtbeheerproject betrokken organisaties met als doel om zicht te krijgen op de bijdrage die deze organisaties kunnen leveren aan het bereiken van de doelstellingen van het buurtbeheerproject. Dit heeft geleid tot een 'plan van inzet' voor achtereenvolgens het wijkcentrum Ceintuur, de Stichting Welzijn de Pijp, het wijkteam van politie, de corporaties en het stadsdeel. Op basis van deze vijf plannen van inzet heeft de buurtbeheercoördinator begin 1993 een actieplan voorbereid. Dit actieplan is zowel in de buurtbeheergroep als de stuurgroep besproken en na bijstelling vervolgens vastgesteld⁷. In aansluiting hierop is ook nog een notitie 'Effectevaluatie Preventief Buurtbeheer Smaragdbuurt' opgesteld, waarin beschreven wordt wie, wanneer, welke gegevens verzameld en op basis van welke criteria het project als succesvol kan worden beschouwd.

3.2 Uitvoering van het actieplan

In het actieplan voor de periode februari/augustus 1993 zijn 24 deelprojecten beschreven, waarvan 11 als bestaande en 13 als nieuwe projecten kunnen worden aangemerkt. Vier projecten hebben uitsluitend te maken met de organisatie van het buurtbeheerproject.

Uit tabel 1 blijkt dat vooraf 13 projecten als goed haalbaar, 9 projecten als enigszins haalbaar en 2 projecten als niet haalbaar op de korte termijn werden beschouwd. Na een half jaar zijn 18 projecten op een of andere wijze in uitvoering genomen en zijn 6 projecten (nog) niet aangepakt. In tabel is verder aangegeven hoe de uitvoering van de projecten door betrokkenen wordt beoordeeld en welke projecten volgens hen een vervolg dienen te krijgen. Met uitzondering van het project 'Mobiele politiepost' wordt bij alle projecten een vervolg zinvol geacht. Bij 6 van de 23 projecten wordt hierbij wel voorgesteld om een andere aanpak te hanteren.

Voor meer inhoudelijke informatie over de opzet en de uitvoering van de deelprojecten wordt verwezen naar de interne rapportage van de buurtbeheergroep aan de stuurgroep (september 1993).

⁷ Zie notitie: 'Actieplan Smaragdbuurt, periode: februari/augustus 1993'.

Tabel 1: Projectenoverzicht Smaragdbuurt

Deelproject	bestaand/ nieuw	oordeel vooraf	haalbaar vooraf	uitvoering medio 93	oordeel medio 93	vervolg
1 Aanspreekpunt	nieuw	+	+/-	ja	+	ja*
2 Bewonersparticipatie	nieuw	+	+/-	ja	+/-	ja
3 Buurtfeesten	nieuw	+	+/-	ja	+/-	ja*
4 Buurtbudget	nieuw	-	-	nee	nvt	?
5 Bewonersinvloed	nieuw	+	+/-	nee	nvt	ja
6 Mobiele politiepost	nieuw	+	+	ja	-	nee
7 Pleintoezicht	bestaand	++	+	ja	+	ja
8 Adoptie Smaragdplein	nieuw	-	-	nee	nvt	ja
9 Onderhoud Openbare Ruimte	bestaand	+	+	ja	+/-	ja
10 Sportbus	bestaand	++	+/-	ja	+	ja
11 Tienerwerk	bestaand	+	+	ja	+	ja
12 Jongerenwerk	bestaand	+	+/-	nee	nvt	ja*
13 Netwerk risicojongeren	nieuw	+/-	+/-	nee	nvt	ja*
14 Halt	bestaand	+	+	ja	+	ja
15 Inbraakpreventie	bestaand	+	+	nee	nvt	ja
16 Opstap	bestaand	+	+	ja	+	ja*
17 Koffie-ochtenden	bestaand	+	+	ja	+	ja
18 Schoolkrant	bestaand	+	+	ja	+	ja
19 Voorlichting	nieuw	+/-	+/-	ja	+	ja
20 Klachtenbehandeling	bestaand	+	+	ja	+/-	ja
21 Signalering	nieuw	+	+/-	ja	+/-	ja
22 Buurtbeheergroep	nieuw	+	+	ja	+	ja*
23 Samenwerkingscontract	nieuw	+	+	ja	+/-	ja
24 Coördinatie	nieuw	+	+	ja	+	ja

Index: ? =nog geen beslissing; nvt=niet van toepassing; *= wel vervolg maar met andere aanpak.

Door de buurtbeheercoördinator en de opbouwwerker is veel energie gestoken in het ontwikkelen van samenwerking met de bewonerscommissie van de AWV en de Arabische oudercommissie. Hoewel de contacten overwegend positief zijn verlopen, blijken beide bewonersorganisaties zeer intern gericht en om verschillende redenen niet eenvoudig bij buurtbeheer te betrekken. Alleen door een gericht voorstel bij hen neer te leggen, is het mogelijk gebleken om zich iets meer op de buurt te richten. Een voorbeeld hiervan is de organisatie van het aanspreekpunt, dat samen met en in de ruimte van de AWV-bewonerscommissie wordt georganiseerd. Ondanks verschillende pogingen is er tot nog toe geen contact geweest tussen de AWV-bewonerscommissie en de Arabische oudercommissie.

Naast deze bewonersorganisaties hebben ook de pleinwerker, de basisschool, de politie en het buurthuis contacten met individuele bewoners. Er wordt geconstateerd dat de autochtone en de allochtone buurtbewoners nog steeds in gescheiden werelden leven, hetgeen een voedingsbodem vormt voor onbegrip, overlast, conflicten en soms zelfs openlijk racisme. Door de opbouwwerker wordt getracht om via kleinschalige initiatieven contacten met en tussen bewoners tot stand te brengen. Ook de overlast van veelal Marokkaanse jongeren in de buurt probeert hij zo praktisch mogelijk aan de orde te stellen. Om het begrip voor elkaars standpunten te vergroten wordt binnenkort een speciale buurtkrant uitgegeven, waarin de opvoeding van kinderen centraal staat (thema 'Van peuters tot pubers').

Het aspect 'veiligheid' heeft in het nieuwe actieplan minder expliciet aandacht gekregen. Het experiment met de mobiele politiepost in de buurt (project 6) is vrij snel na de start weer beëindigd. Het bleek een initiatief van een agent te zijn, dat wellicht te impulsief gestart is en onvoldoende draagvlak binnen het wijkteam had. Het gevaar van een dergelijke aanpak is echter wel dat er verwachtingen binnen de buurt worden geschapen die vervolgens niet waargemaakt kunnen worden. In algemene zin wordt prioriteit gegeven aan het bevorderen van de onderlinge contacten en de 'zelfredzaamheid' van bewoners en het verminderen van de overlast. Het wijkteam houdt wel de vinger aan de pols door regelmatig te voet in de Smaragdbuurt te verschijnen. Bovendien zijn er ook stadswachten in het gebied actief. Verder heeft bureau Halt het preventieproject georganiseerd voor de leerlingen van de groepen 5 t/m 8 van 'De Edelsteen'. Harde effecten zijn weliswaar moeilijk meetbaar, maar leerkrachten en leerlingen waren positief over het project.

3.3 Conclusie

In het nieuwe actieplan voor de Smaragdbuurt is meer aandacht besteed aan het bereiken en activeren van buurtbewoners. Ook bij de uitvoering heeft het accent op deze doelstelling gelegen. In de rapportage over de eerste fase van het buurtbeheerproject werd dit immers als een zwak punt aangemerkt, hetgeen een negatieve invloed heeft gehad op de uitvoering van het toenmalige plan van aanpak. Het is duidelijk dat een dergelijke doelstelling niet op korte termijn te realiseren valt. Het vereist een langere adem om het gegroeide wantrouwen jegens de overheid en het onbegrip jegens andere culturen bij bewoners weg te nemen. Daarbij is het belangrijk om niet teveel uit te gaan van vooraf geplande initiatieven, maar aan te sluiten bij hetgeen de buurtbewoners zelf belangrijk vinden (procesbenadering). Hoewel het goed is om te blijven zoeken naar een vorm van bewonersvertegenwoordiging, is het in deze fase nog belangrijker om met individuele en kleine groepjes bewoners kleinschalige initiatieven van de grond te tillen. Dit impliceert wel dat de zichtbaarheid voor de buurt vaak minder groot is. Het is dan ook belangrijk om zulke initiatieven via een buurtkrant voor het voetlicht van de buurt te brengen.

4 Tussentijdse resultaten

4.1 Indrukken vanuit de buurtbeheergroep

Het gaat in deze fase te ver om te spreken van een verhoogde leefbaarheid in de Smaragdbuurt. Op onderdelen zijn er volgens de buurtbeheergroep al wel resultaten te zien. Zo bestaat de indruk dat het vandalisme enigszins is afgenomen (ruiten van de Edelsteen zijn minder vernield en plantenbakken van bewoners blijven sinds kort ongemoeid). Ook is men van mening dat de inbraakbeveiliging aan de woningen heeft geleid tot minder inbraken. Bovendien zijn er signalen, dat de overlast van kinderen in sommige gevallen beter bespreekbaar is geworden. Een keerzijde van het opknappen van het Smaragdplein is echter dat de kinderen in de zomerperiode tot laat in de avond aan het voetballen zijn. De opvoeding van de kinderen en toezicht/controle door de ouders buitenshuis blijft een lastig punt. Dit vereist voortdurende aandacht via bijvoorbeeld de projecten Opstap en Opstapje, de koffie-ochtenden en de contacten van de pleinwerker. De pleinwerker constateert geleidelijk wel iets meer discipline bij de spelende kinderen op het plein. Agenten van het wijkteam hebben een redelijk goed contact opgebouwd met de groep lastige jongeren in de buurt. Volgens de politie is de Smaragdbuurt een redelijk rustige buurt in vergelijking met andere delen van de Pijp. Het is niet duidelijk in hoeverre de oudere (veelal autochtone) buurtbewoners zich onveilig voelen in de buurt en of dit de laatste tijd verbeterd is. Ook bestaat er vanuit de buurtbeheergroep geen goed zicht op de verhoudingen tussen volwassenen in de Smaragdbuurt. Zijn de openlijke conflicten en uitingen van racisme nu een incident of diepgeworteld in de buurt? In dit verband wordt binnen de buurtbeheergroep nagedacht over de wenselijkheid en mogelijkheden voor een meer individuele benadering als aanvulling op de huidige buurt-/groepsgerichte aanpak.

4.2 Aangiftecijfers van de politie

Net als in de rapportage over de eerste fase zijn de aangiftecijfers van de politie verzameld. Het overzicht is uitgebreid met de cijfers over de tweede helft 1992 en de eerste helft 1993 (zie tabel 2).

Hoewel gevolgtrekkingen uit de aangiftecijfers altijd met de nodige voorzichtigheid moeten worden omgeven, lijkt er een lichte tendens dat het aantal delicten in de Smaragdbuurt het laatste jaar is afgenomen. Dit betekent dat de geleidelijke toename van delicten, zoals in de eerste fase werdesignaleerd, in ieder geval niet doorgezet is. Aangezien het aantal delicten in het gehele stadsdeel verder gestegen is, valt een vergelijking tussen de Smaragdbuurt en de rest van de Pijp nog iets gunstiger uit.

Uit tabel 2 blijkt dat de indruk van de buurtbeheergroep klopt, dat het aantal woninginbraken in de Smaragdbuurt is afgenomen. Ook de toename van diefstal uit/van auto's, zoals in de voorgaande rapportage werd geconstateerd, heeft niet doorgezet. Wel is het aantal berovingen in de tweede helft van 1992 toegenomen. Aan de cijfers voor de overige delicten kunnen geen verregaande conclusies worden verbonden, aangezien het daarbij zeer kleine aantallen of een lage aangiftebereidheid gaat.

**Tabel 2: Aangiftecijfers van de politie voor de Diamantbuurt over de 1e en 2e helft van de jaren 1990, 1991, 1992 en 1993
(tussen haakjes de cijfers voor stadsdeel De Pijp)**

Delicten	1990-1e*	1990-2e*	1991-1e	1991-2e	1992-1e	1992-2e	1993-1e
inbraak:							
- woning	10 (213)	10 (150)	25 (313)	23 (285)	34 (316)	24 (304)	14 (406)
- instelling/bedrijf	2 (107)	1 (31)	- (47)	- (46)	- (57)	1 (76)	1 (76)
- overig			2 (66)	2 (64)	4 (72)	1 (90)	3 (92)
diefstal:							
- van auto/motor	- (67)	1 (67)	4 (88)	5 (118)	5 (69)	2 (109)	1 (107)
- van (brom)fiets	5 (167)	2 (102)	8 (133)	8 (181)	5 (110)	3 (127)	3 (129)
- uit/vanaf auto	34 (789)	12 (413)	22 (627)	31 (988)	46 (1004)	19 (848)	30 (1027)
- uit woning	9 (76)	3 (51)	6 (55)	2 (39)	5 (45)	3 (66)	3 (44)
- uit bedrijf/instelling			- (44)	2 (42)	- (29)	- (45)	1 (45)
- uit winkel			- (190)	- (159)	- (109)	1 (121)	- (149)
- in openbaar			3 (148)	2 (248)	2 (151)	1 (139)	1 (139)
zakken/tassen rollen	3 (339)	1 (256)	- (416)	1 (347)	1 (490)	2 (456)	- (416)
beroving/roofoverval	3 (72)	1 (51)	1 (65)	2 (88)	4 (49)	6 (100)	2 (79)
belediging/bedreiging			1 (6)	- (17)	- (13)	- (17)	3 (16)
mishandeling			- (30)	- (28)	- (17)	- (37)	1 (26)
vernietiging	3 (93)	4 (52)	5 (103)	2 (115)	5 (100)	9 (134)	6 (124)
totaal			77 (2331)	80 (2765)	111 (2631)	72 (2769)	69 (2875)

* Door een tussentijdse wijziging van software bij de politie zijn de aangiftecijfers over de eerste en tweede helft van 1990 anders geregistreerd, waardoor sommige gegevens ontbreken en andere zijn samengesteld uit verschillende rubrieken. De gegevens over 1990 dienen in vergelijking met de andere jaren dan ook met de nodige voorzichtigheid te worden gehanteerd.

4.3 Conclusies

Op basis van de tussentijdse resultaten kan de voorzichtige conclusie worden getrokken, dat het buurtbeheerproject in de Smaragdbuurt redelijk goed op koers ligt. Dit betekent uiteraard niet dat de problemen in de buurt allemaal opgelost zijn, maar wel dat er een zoekproces gaande is naar de beste manier om kleine en grote irritaties in samenwerking met bewoners aan te pakken. Het is niet meer dan logisch dat sommige sporen doodlopen of niet het gewenste resultaat opleveren. Andere initiatieven blijken echter wel aan te slaan en kunnen in de komende periode verder uitgebouwd worden. Gezien de aard van de problemen in de buurt, is het verstandig om in de komende fase de aandacht te blijven leggen bij de problematiek, die verband houdt met de opvoeding van kinderen en de sociale cohesie/buurtbinding van (autochtone en allochtone) volwassenen. Speciale aandacht dient daarbij te worden besteed aan de aard en omvang van de onveiligheidsgevoelens onder de oudere buurtbewoners.

Overigens is het belangrijk om voortdurend de vinger aan de pols van de buurt te blijven houden. Bepaalde problemen kunnen immers snel de kop op steken en vereisen een adequate en snelle reactie. De buurtbeheergroep lijkt op dit moment goed in staat om dergelijke signalen op te vangen en in onderling overleg aan te pakken. Wel wordt door de buurtbeheergroep aangegeven dat een betrouwbaar inzicht in de 'buurtbeleving' en de 'leefbaarheidsproblematiek' onder de bewoners van de Smaragdbuurt tot nog toe ontbreekt. Op dit punt is nader onderzoek gewenst.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Uit de evaluatie van de tweede fase van het project 'Preventief Buurtbeheer in de Smaragdbuurt' (medio 1992 - medio 1993) kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

Organisatiestructuur:

- de organisatorische structuur met de buurtbeheergroep en de stuurgroep voldoet volgens de betrokkenen aan de verwachtingen;
- het draagvlak voor het buurtbeheerproject is door de betrokkenheid van het wijkcentrum en de woningcorporaties (in zowel stuurgroep als buurtbeheergroep) beduidend versterkt;
- de directe betrokkenheid van het stadsdeelbestuur (portefeuillehouder sociale vernieuwing), het managementteam (sectorhoofd welzijn) en de projectmanager sociale vernieuwing biedt de mogelijkheid voor een betere inkadering van het buurtbeheer binnen de stadsdeelorganisatie;
- de opdeling van de vroegere functie 'buurtmanager' in een beperkt aantal uren voor projectcoördinatie en een parttime opbouwwerker sluit meer aan bij de werkzaamheden, die in een kleine buurt als de Smaragdbuurt nodig zijn;
- de nadruk op het activeren van bewoners heeft tot nog toe niet geleid tot deelname van bewoners aan de buurtbeheergroep.

Uitvoering actieplan:

- over het geheel genomen verloopt de uitvoering van de 24 deelprojecten uit het nieuwe actieplan redelijk goed: na een half jaar zijn 18 projecten in uitvoering en 6 projecten (nog) niet gestart;
- in het actieplan is het accent gelegd bij het bereiken en activeren van buurtbewoners: de contacten met de AWW-bewonerscommissie en de Arabische oudercommissie hebben nog niet geleid tot deelname aan de buurtbeheergroep, maar op kleinschalig niveau zijn wel enkele buurtbewoners bereid gevonden om hun medewerking te verlenen;
- het aspect 'veiligheid' heeft minder nadrukkelijk aandacht gekregen in de afgelopen periode: de indruk bestaat dat met name de aanpak van onveiligheidsgevoelens beter verloopt als er een goed contact met bewoners is opgebouwd.

Voorlopige resultaten:

- uit de aangiftecijfers van de politie blijkt dat er een lichte tendens is dat het aantal delicten in de Smaragdbuurt het laatste jaar is afgenomen: in vergelijking met de stijging van het aantal delicten in het gehele stadsdeel De Pijp valt het oordeel over de Smaragdbuurt relatief gunstig uit;
- uit de indrukken van de buurtbeheergroep blijkt dat er in bepaalde opzichten verbetering van de leefbaarheid is opgetreden (minder vandalisme, minder woninginbraak, betere bespreekbaarheid van overlast van kinderen en meer discipline in het spel van de kinderen). De opvoeding van de jeugd en de controle van de ouders buitenshuis blijven echter lastige zaken;

- de buurtbeheergroep heeft behoefte aan een meer algemeen beeld over de beoordeling van de buurt door de bewoners en de problemen, waar zij mee geconfronteerd worden.

5.2 Aanbevelingen

Over het geheel genomen ligt het buurtbeheerproject in de Smaragdbuurt na de nieuwe start per begin 1993 redelijk op koers. De belangrijkste aanbeveling, die in dit stadium kan worden gedaan is dat moet worden doorgegaan op de ingeslagen weg. De overige aanbevelingen vormen dan ook meer een handvat om onderdelen van de buurtbeheeraanpak te versterken.

1 Uitgaan van een procesbenadering

De basis voor de uitvoering van een buurtbeheerproject is gelegen in een vooraf op te stellen actieplan. Het verdient aanbeveling om de maatregelen en deelprojecten, die daarin zijn opgenomen niet als een absolute blauwdruk op te vatten, maar meer als een leidraad voor de in te zetten koers. Aangezien het actieplan (nog) niet is getoetst aan de wensen en problemen van bewoners, zal flexibel met dit actieplan moeten worden omgegaan. Het is immers belangrijker om bewoners te bereiken en te activeren, dan om per definitie alle projecten te willen uitvoeren. Overigens mag dit geen excuus vormen om de uitvoering van projecten minder aandacht te geven.

2 Leefbaarheidsproblemen van bewoners centraal

De ervaringen in de afgelopen periode maken duidelijk dat het bereiken en activeren van bewoners het beste verloopt door aan te sluiten bij concrete, kleinschalige problemen in hun omgeving. In de praktijk blijkt het veel lastiger te zijn om buurtbewoners te mobiliseren op basis van abstracte en ingewikkelde problemen als veiligheid, opvoeding en sociale binding. Overigens kunnen buurtbewoners vanuit betrokkenheid bij kleinschalige initiatieven wel 'door-groeien' naar bijvoorbeeld deelname aan de buurtbeheergroep.

3 Speciale aandacht voor allochtone buurtbewoners

Niet alleen in de Smaragdbuurt, maar in bijna alle buurtbeheerprojecten blijkt het uitermate lastig te zijn om de allochtone buurtbewoners erbij te betrekken. Overigens betreft dit knelpunt meer de vertegenwoordiging van allochtone bewoners in overlegsituaties, dan de deelname aan activiteiten en projecten. Ook in de Smaragdbuurt worden allochtone bewoners en kinderen wel bereikt in bijvoorbeeld het Opstapproject, de koffie-ochtenden en de spelactiviteiten op het plein. Problematischer wordt het als allochtone bewoners wordt gevraagd om aan vormen van overleg deel te nemen; ze willen namelijk niet namens de achterban spreken. Dit geldt zelfs ook voor leden van de Arabische oudercommissie. Mogelijk kunnen de ervaringen die in andere situaties zijn opgedaan bruikbare suggesties opleveren (VNG-projectenbank, SEV-experiment in Rotterdam, bewonerscommissie van WBV Amsterdam-Zuid etc.)

4 Buurtgerichte voorlichting aan bewoners continueren

Zolang er geen directe vertegenwoordiging van bewoners in de buurtbeheergroep bestaat, is het uitermate belangrijk om de buurtbewoners rechtstreeks te informeren over initiatieven in de Smaragdbuurt. Deze voorlichting kan verlopen via de buurtkrant, buurtbijeenkomsten, aankondigingen bij instellingen en rechtstreekse contacten met bewoners. De ervaringen met de buurtkrant en de buurt-

conferentie, die medio oktober wordt georganiseerd rondom het thema 'Van peuters tot pubers', kunnen in dit opzicht als een experiment worden beschouwd.

5 Onveiligheidsgevoelens onder ouderen

De nadruk die in het buurtbeheerproject terecht wordt gelegd bij de problemen met (de opvoeding van) de jongeren, heeft als gevaar dat de aandacht voor de oudere buurtbewoners ondergesneeuwd raakt. Het verdient aanbeveling om in samenwerking tussen het wijkteam van politie en de Wijkpost voor Ouderen meer zicht te krijgen op de vorm en de mate van onveiligheidsgevoelens onder ouderen in de Smaragdbuurt en zonodig een specifieke aanpak te ontwikkelen.

6 Leefbaarheidsmonitor vanuit het stadsdeel

Een belangrijk knelpunt in de buurtbeheerprojecten vormt vaak het gebrek aan inzicht in de meningen en ervaringen van bewoners, waarmee geen rechtstreeks contact bestaat. In sommige buurten wordt dit opgelost door een bewonersonderzoek uit te voeren in samenwerking met vrijwilligers (bijvoorbeeld in de Van der Pekbuurt en de Rivierenbuurt). In andere buurten wordt dit meegenomen in een bewonersonderzoek dat door het stadsdeel wordt uitgevoerd (bijvoorbeeld in stadsdeel De Baarsjes). Het verdient aanbeveling dat vanuit de stadsdeelorganisatie wordt nagedacht over het ontwikkelen van een periodiek onderzoek onder de bewoners ('leefbaarheidsmonitor'). Een dergelijk instrument kan ook informatie opleveren ten behoeve van andere buurtbeheerprojecten in het stadsdeel De Pijp.

EEN AANSPREEKPUNT IN DE DIAMANTBUURT

De bewonerscommissie AWV, al jaren een aanspreekpunt voor de bewoners wonende in een woning van de ALGEMENE WONINGBOUW VERENIGING, heeft besloten, in het kader van de leefbaarheid van de Diamantbuurt, hun activiteiten uit te breiden.

In samenspraak met de politie het tiener en jongerenwerk de deelraad en enkele medebewoners willen zij ook een aanspreekpunt zijn voor de bewoners die wonen in het blok Diamantstraat... Jozef Israëlskade... v.Woustraat... Tolstraat... Amsteldijk... Lutmastraat.

WAT IS EEN AANSPREEKPUNT?

Een aanspreekpunt is een plek waar buurtbewoners met hun klachten en problemen terecht kunnen. Samen kan dan geprobeerd worden de klachten en of de problemen op te lossen. Lukt dat niet dan wordt er professionele hulp ingeschakeld. Van de professionele organisaties wordt verwacht dat zij hun best zullen doen om te helpen, op het moment dat de bewoners en de bewonerscommissie het zelf niet kunnen of niet willen.

HOE WERKT EEN AANSPREEKPUNT?

Iedere bewoner met bijvoorbeeld een klacht over vernieling, vervuiling, lawaai door wat voor oorzaak dan ook, junks en hun dealers, overlast van honden, geparkeerde auto's, bedreiging enz. enz. kan terecht bij het aanspreekpunt. Daar wordt de klacht geregistreerd en samen met u gekeken wat er aan gedaan kan worden.

Zonodig wordt er professionele hulp ingeschakeld.

WAAROM EEN AANSPREEKPUNT?

Het antwoord is simpel: OM DE DIAMANTBUURT LEEFBAAR TE HOUDEN..

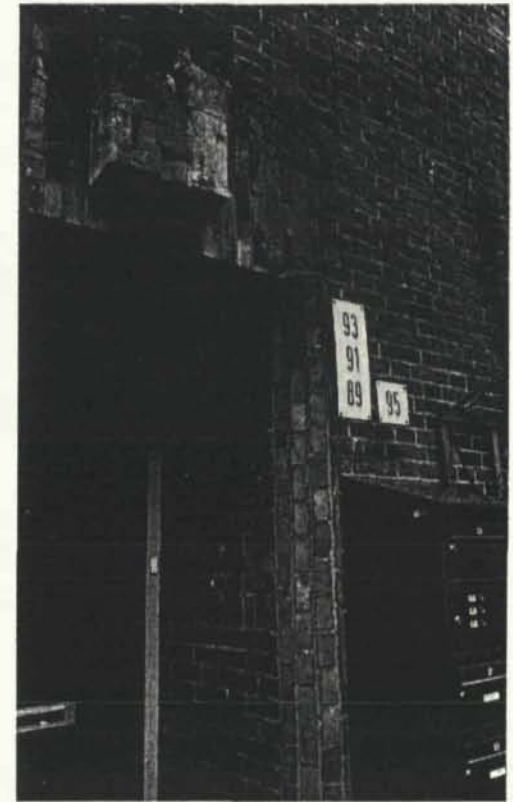
SAMENWERKING...

Met de volgende organisaties wordt er samengewerkt: De politie, het Stadsdeel, het tiener -en jongerenwerk en de woningbouwvereniging. Zij leveren diensten aan de bewoners, op grond van afspraken die gemaakt zijn met het aanspreekpunt.

WANNEER KUNT U TERECHT OP HET AANSPREEKPUNT?

Het aanspreekpunt start DINSDAGMIDDAG 9 MAART u kunt dan terecht van 14.00uur tot 15.00uur in het gebouw DE SMARAGD Smaragdstraat 95

Bij de foto: Het aanspreekpunt op Smaragdstraat 95

Verder is er spreekuur volgens onderstaand schema:

MAANDAGAVOND	22 MAART	19.00UUR TOT 20.00UUR
MAANDAGAVOND	5 APRIL	19.00UUR TOT 20.00UUR
DINSDAGMIDDAG	20 APRIL	15.00UUR TOT 15.00UUR
MAANDAGAVOND	10 MEI	19.00UUR TOT 20.00UUR
MAANDAGAVOND	24 MEI	19.00UUR TOT 20.00UUR
MAANDAGAVOND	7 JUNI	19.00UUR TOT 20.00UUR
MAANDAGAVOND	21 JUNI	19.00UUR TOT 20.00UUR
MAANDAGAVOND	5 JULI	19.00UUR TOT 20.00UUR

IN DE VAKANTIEMAANDEN JULI EN AUGUSTUS WORDT ER GEEN SPREEKUUR GEHOUDEN, WIJ STARTEN WEER IN SEPTEMBER OVER DE DATUM EN DE TIJD WORDT U TIJDIG GEÏNFORMEERD.

HANDEN UIT DE MOUWEN VOOR DE SMARAGDBUURT

door HILDA WEVER

'Met elkaar de handen uit de mouwen', dat is het motto van het project preventief buurtbeheer in de Smaragdbuurt en van de nieuwe buurtmedewerker van het wijkcentrum Ceintuur. 'Samen zorgen voor een veilige, vriendelijke en schone buurt.'

Paul Berkers, de nieuwe medewerker voor de Smaragdbuurt glimt van enthousiasme als hij over 'dat buurtje' praat. Hoewel pas sinds 1 februari als opbouwwerker officieel in dienst van het wijkcentrum Ceintuur, lijkt hij al aardig thuis in de Pijp en met name in de Smaragdbuurt. Geestdriftig vertelt hij over de positieve en zichtbare resultaten van het anti-vandalisme project dat in 1988 van start is gegaan rondom het Smaragdplein. Het project is toentertijd opgezet op initiatief van de buurtbewoners zelf en zij hebben daarmee aangegeven dat zij iets met de buurt willen. Met name hun inzet en volhouden heeft sindsdien veel vruchten afgeworpen.

'Het is prettig wonen in de Smaragdbuurt, ook volgens de bewoners', vertelt Berkers. 'Het gaat de laatste jaren zienderogen beter. Door het anti-vandalisme project (een gezamenlijke aanpak) is het

aantal vernielingen drastisch verminderd en vele vormen van overlast zijn teruggedrongen. Veel buurtbewoners voelen zich verantwoordelijk voor hun buurt en hebben het gevoel dat ze er zelf wat aan kunnen doen. Dat is eigenlijk het allerbelangrijkste.'

Sinds en vanuit het anti-vandalisme project zijn er meerdere initiatieven ontplooid om de buurt leefbaarder te maken. Verschillende organisaties zoals het wijkcentrum, de buurthuizen en tiener-/jongerenwerk, het stadsdeel, de politie, de school de Edelsteen op het Smaragdplein, woningbouwverenigingen, maar vooral de bewoners zelf zijn hiervoor verantwoordelijk. Om de bewoners gaat het, zij hebben immers de kennis over en ervaringen met de buurt en weten dan ook het beste waar het aan schort om deze buurt leefbaar te houden. De verschillende bewonersgroepen zijn gaandeweg steeds beter georganiseerd: er is onder andere een goed functionerende bewonerscommissie, een Arabische oudercommissie en er is een uitgebreid jongeren netwerk.

'Uiteraard kan het nog altijd beter', zegt Berkers. 'Nog meer bewoners zouden zich betrokken kunnen voelen bij hun leefomgeving, nog meer kan en moet er gekeken worden naar wat bewoners wensen om zich prettig te voelen in hun buurt. Er zijn nog steeds buurtbewoners die langs elkaar heen leven en alleen in negatieve zin met elkaar in contact ko-

men. En mensen die (helaas) nog steeds denken dat er niets gebeurt en dat het allemaal ook niets uitmaakt. Die mensen moeten we zien te bereiken. De buurt maak je samen. Wil je je veilig en plezierig voelen in je buurt, dan moet je er zelf wat aan doen. Samen de handen uit de mouwen, samen voor je eigen buurt aan de slag.'

De nieuwe buurtmedewerker doet eigenlijk niets anders dan 'de grond omwoelen' zodat al bestaande maar ook nieuwe projecten meer kans van slagen hebben. 'Ik ben eigenlijk niet meer dan een extra steuntje in de rug van bewoners', aldus Berkers. 'Ik kijk wat er aan bepaalde plannen mis is om er dan samen met bewoners(groepen) aan te werken. Ik ben dus degene die moet proberen die bewoners te bereiken, die nu nog niet meedoen of onvoldoende mee kunnen doen. We hebben het dan over zowel allochtonen, als autochtonen, zowel jongeren als ouderen.

Ik wil ze laten zien dat er op verschillende nivo's en terreinen wat gebeurt en, als zij dat willen, dat er nog méér gebeurt. We moeten ons niet blind staren op de problemen en op wat er mis gaat, maar we moeten proberen alles wat goed gaat en waar vooruitgang in zit onder de aandacht te brengen.'

Berkers vindt dat een goed buurtbeheer moet komen vanuit de bewoners: 'het moet leven onder de

bewoners. Je kan niet van bovenaf allerlei mooie plannen presenteren en aan de buurt opleggen. Het moet andersom, zoals toentertijd met het vandalisme project zouden de plannen vanuit de buurt moeten komen, zij kunnen dan meer richting geven aan die plannen. Het is niet een kwestie van vragen om meer inzet dan er nu al door instanties wordt geleverd. Veel meer is er mogelijk door een goede afstemming van plannen en communicatie tussen de bewoners en instellingen.

De bewoners moeten er zelf de zorg voor willen dragen, er zelf verantwoordelijk voor willen zijn.'

Dat handen uit de mouwen steken geldt natuurlijk ook voor de betrokken organisaties. 'Er moet niet te veel gepraat maar vooral gedaan worden. Het moet zichtbaar zijn dat er wat gebeurt in de wijk. Want dat er wat gebeurt, dat is zeker.'

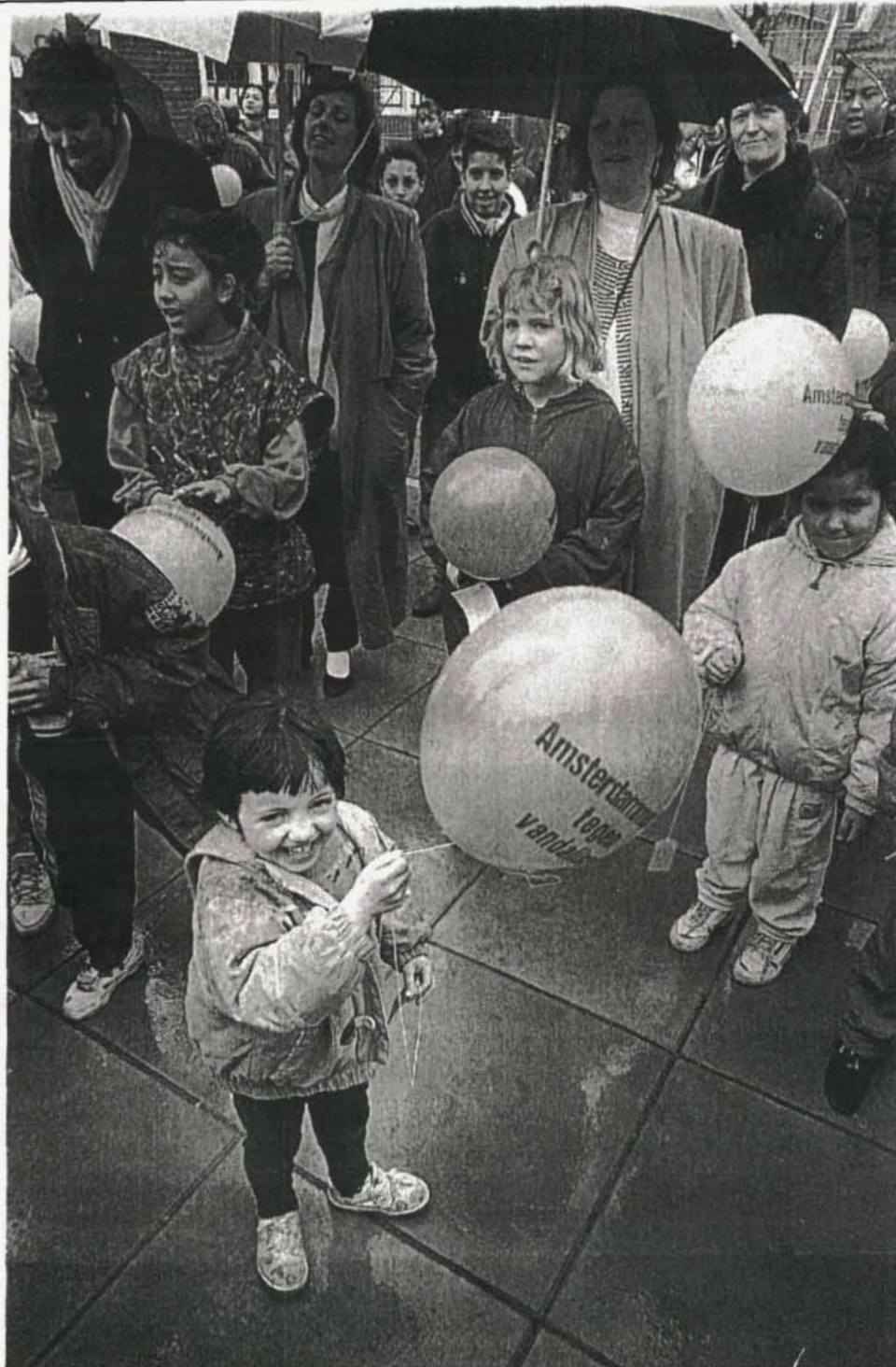

foto Lex vd Bosch

EEN FEESTELIJKE OPENING VAN HET SMARAGDPLEIN

Ingrid Neijts

Zoals u in de vorige Pijprant kan lezen loopt er sinds enige jaren een anti-vandalisme project in de Smaragdbuurt.

De bewoners willen in samenwerking met de school 'de Edelsteen', de politie, de deelraad, het buurthuis en het wijkcentrum de leefbaarheid en veiligheid van hun buurt aanpakken.

Op het Smaragdplein is nu een speelplek en een voetbalveld (met doelen die niet te slopen zijn) geplaatst, zodat de kinderen lekker kunnen spelen. De bestrating is veranderd en om het groenperk is een laag hek geplaatst, om beschadiging van de begroeiing te verhinderen.

Verder werkt er een pleinwerker, die op een juist gebruik van de speelmogelijkheden let. De kinderen hebben zelf bomen rondom het voetbalveld geplant.

Bij overlast of andere problemen is er een aanspreekpunt: 'de Smaragd' in de Smaragdstraat 95. Dit is als initiatief van de bewonerscommissie van de Algemene Woningbouwvereniging opgezet.

Op woensdag 31 maart is het dan zo ver. Het weer is zacht, maar het miezert een beetje. Het maakt de kinderen niets uit: ze hebben extra plastic kleding aan en staan te popelen om te beginnen.

Het hoofd van de basisschool de 'Edelsteen' op het Smaragdplein, Bob Sondervan, begint met de opening. Hij bedankt onder andere stadsdeel de Pijp voor de financiën, gebruikt om het plein op te knappen en te verbeteren. Hij benadrukt dat het belangrijk is dat je er nu leuk op kunt spelen en prettiger kan wonen.

Dita Vermeulen, de wijkwethouder van o.a. openbare ruimte en veiligheid biedt de school een cadeau aan: een fotocollage. Dit als symbolische overdracht van het plein aan de school en de buurt.

Dit feest wordt dan ook gehouden om het opgeknapt plein feestelijk in gebruik te nemen en elkaar in prettige sfeer tegen te komen. De kinderen staan met een ballon in de hand start klaar. En, 'hè hè eindelijk', zie ik ze denken: daar gaan de ballonnen in allerlei kleuren en met de tekst 'Amsterdamertjes tegen Vandalisme' de lucht in. Een aantal blijft hangen, maar dit creëert spontaan twee 'nieuwe' veelkleurige 'anti-vandalisme' bomen.

Voor de grotere kinderen wordt buiten een zevenkamp gehouden, waar prijsjes mee te winnen zijn. Het verloopt allemaal gesmeerd. De kinderen hebben duidelijk lol in het knutsen omgooien, voetballen etc.

In een hoek staan kraampjes voor de dorst en de trek van de bewo-

Buurtbeheer Smaragdbuurt: De bewoner staat centraal

Met betrekking tot het preventief buurtbeheer in de Smaragdbuurt is voor een andere aanpak gekozen. Voortaan wordt meer aan de bewoners zelf overgelaten; het gaat tenslotte om de leefbaarheid in hun buurt. Tegelijkertijd worden de bewoners op een andere wijze ondersteund en wel door een coördinator en een opbouwwerker.

'De bewoner staat centraal,' antwoordt Henk van Waveren, van het Wijkcentrum op de vraag wat er met betrekking tot het beleid voor het buurtbeheer in de Smaragdbuurt is veranderd. "Het hele aanbod van diensten zal voortdurend aan de wensen en verlangens van de mensen in de buurt getoetst worden. Dat is het

uitgangspunt. Daarbij gaan we uit van het idee dat de mensen met realistische en haalbare wensen komen. Maar ook als je zo veel mogelijk realiseert, blijven er uiteraard beperkingen. Al was het alleen maar omdat we afhankelijk van de bereidheid van de bewoners zijn."

Paul Berkers, sinds enige maanden actief als opbouwwerker vult de woorden van Van Waveren - die het preventief buurtbeheer nu coördineert - kort en krachtig aan met de opmerking: "Wij moeten de aarde omwoelen om te kunnen zaaien. Maar kunstmest hebben we niet nodig: dat zijn de bewoners al."

Preventief buurtbeheer in de Smaragdbuurt is behalve een zaak van de bewoners een zaak waar ook de politie, het stadsdeel, het Wijkcentrum, de stichting Welzijn De Pijp, de Edelsteen en de woningbouwvereniging zich sterk voor willen maken.

Al deze organisaties komen regelmatig bij elkaar om zo goed mogelijk datgene wat in de buurt leeft op elkaar af te stemmen.

Bewoners

Om een veiliger en leefbaarder Smaragdbuurt te creëren wordt al jarenlang hard gewerkt. We hoeven hier alleen maar te herinneren aan het opzetten van een anti-vandalisme project, in 1988.

De kar werd voornamelijk door de bewoners (commissie) getrokken. Bewoners die bijvoorbeeld ook actief zijn, waar het gaat om allerlei vor-

men van burenhulp. De commissie, die voortkwam uit de AWV en sedert 1971 bestaat, heeft zich bij verschillende renovaties en de herprofilering verdienstelijk gemaakt.

Vorig jaar echter zagen de commissieleden het niet meer zo erg zitten en legden het bijtje erbij neer: "We vonden dat we te veel door de politiek werden overvleugeld," aldus een lid van de commissie, mevrouw Corrie Jagtman. "Er werd maar met een half oor naar onze ideeën geluisterd en als we kritiek hadden werd die onder tafel geveegd."

Een gesprek in februari met dagelijks bestuurder Dita Vermeulen, waarbij het een en ander aan oud zeer werd opgeruimd, bracht de commissieleden op andere gedachten. Ze zijn, nu hen bovendien een betere samenwerking in het vooruitzicht werd gesteld, weer bereid een steunpunt in de buurt te vormen.

Wat de inbreng van de opbouwwerker en coördinator betreft, wacht mevrouw Jagtman liever nog even af voordat ze oordeelt: "Ik hoop dat we iets aan deze mensen hebben. Maar het hangt er natuurlijk helemaal van af welke prioriteiten ze stellen. Dat merken we pas in de praktijk."

Wensen

Welke wensen heeft de commissie voor de komende tijd op haar verlanglijstje staan?

Corrie Jagtman: "Het gaat eigenlijk om een grote lijst van allemaal kleine

Henk van Waveren en Paul Berkers voor het badhuis aan het Smaragdplein

ergerenissen die we zouden willen oplossen. In de eerste plaats hadden we graag dat er meer tegen de vernielzucht in de buurt werd ondernomen. Tegen het strippen van bomen en het vernielen van plantenbakken. Maar ook tegen de overlast die foutparkeerders en honden geven. Vervelend voor een hoop mensen is het ook dat veel buitenlandse mensen niet op hun kinderen letten zodat ze allerlei vervelende dingen uitspoken: in portieken plassen en op zomeravonden lawaai maken.

Mensen op de Jozef Israëlkade hebben weer een heel ander probleem: die kunnen hun wasgoed niet buiten laten hangen omdat ze door vogels - die daar door anderen worden gevoerd - worden ondergekakt. Als je het zo hoort gaat het misschien om kleine dingen. Die kunnen wel een hoop ergernis geven.

Maar als de mensen in de buurt - buitenlanders en Nederlanders - een beetje meer respect voor elkaar hebben, geloof ik wel dat we daar op den duur uit zullen komen."

مشرف الحي سر غلبوريت

سكني إدارة البلدية القرية بصورة افضل للمواطنين ،
ولاموضوع هنا هو مشاكل Smaragdbuurt. وقد اوجد
عامل بناء ونسق وذلك لدعم لجنة السكان قد
باشروا اعمالهم . وترجوا اللجنة بتسيق معهم ومع بعض
المؤسسات مثل الشرطة ومركز الحي ومجمع الاسكان
لان يحلوا عدد من المشاكل في المستقبل . ونسبة الى
السيدة Jagtman عضوة اللجنة فان المشاكل تعدد من
تكبير الشجر والنباتات والاعشاب ومشاكل الارعاج
التي تسببها مشكلة وقوف السيارات والتبول عند
الابواب . وتضيف السيدة Jagtman : "من الممكن اذا
سمعت هذه المشاكل بأن نقول بأنها مشاكل بسيطة .
ولكنها اشياء ممكن ان تسبب ازعاج كبير للسكان .
ما اذا قام السكان الاجانب والسكان الهولنديين
بأحترام بعضهم البعض فمن الممكن ان تحل العديد من
المشاكل .